فرهیختگان

چهارشنبه ۲۲ آذر ۱۴۰۲
شماره ۴۰۳۲
WWW.FDN.IR
FARHIKHTEGANDAILY

منطق اقتصادی موافقان و مخالفان رد کلیات بودجه ۱۴۰۳ چه بود؟

منهای بودجه

فرهیختگان

روز گذشته نمایندگان مجلس در نشست علنی در جریان بررسی گزارش کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۳، پس از شنیدن نظر موافقان و مخالفان درباره لایحه بودجه، با ۹۱ رأی موافق، ۱۲۷ رأی مخالف و ۱۰ رأی ممتنع از مجموع ۲۳۵ نماینده حاضر در صحن، باکلیات این لایحه مخالفت کردند. طبق قانون، دولت هفت روز فرصت دارد تا اصلاحات جدید را اعمال کرده و لایحه را به مجلس ارائه دهد. این لایحه که اولین لایحه برنامه هفتم بوده، حالا با خواسته‌ها و دغدغه‌های مطرح‌شده از سوی نمایندگان مجلس با چالش‌های زیادی روبه‌رو خواهد شد. به‌عبارتی نمایندگان مجلس از سویی به کسری بودجه انقباضی دولت ایراد می‌گیرند و از سویی دیگر درخواست افزایش سقف مصارف را دارند. این چالش درنهایت ممکن است با طرح منابع موهوم از سوی مجلسی‌ها، کسری بودجه را تشدید کند، موضوعی که دولت در لایحه بودجه آن را مدنظر داشته و سعی کرده با احتیاط دست به خرج شود.

قالیباف: این بودجه کسری قابل توجه دارد

محمدباقر قالیباف رئیس مجلس نیز پس از رد کلیات بودجه سال ۱۴۰۳ گفت: «براساس آیین‌نامه داخلی مجلس، دولت ۷ روز فرصت دارد اصلاحات را انجام دهد و به مجلس بازگرداند.» رئیس مجلس ادامه داد: «من از آقای منظور و دوستان‌مان در دولت خواهشی دارم. با توجه به اینکه وقت ما تنگ است، برخی دوستان که حرف از دوده‌وازدهم می‌زنند، بدانند که وقت برای چنین کاری نیست.» وی تصریح کرد: «ما باید بودجه ۱۴۰۳ به‌عنوان سال اول برنامه هفتم را محکم و دقیق به سرانجام برسانیم لذا خواهش من این است با توجه به اینکه اولین سال است با استناد به ماده ۱۸۲ آیین‌نامه داخلی برای اصلاح ساختار بودجه کار را پیش می‌بریم، باید از عدم‌ترازو کسری عملیاتی جلوگیری کند.» قالیباف ادامه داد: «به صراحت اعلام می‌کنم این لایحه کسری قابل توجهی دارد و در این بودجه پیش‌بینی حقوق بازنشستگان صورت نگرفته است که آن هم به کسری اضافه می‌شود اگر بخواهیم این موضع را منوط به محل مالیات بکنیم نیز اشکال بدتری به وجود می‌آورد.» قالیباف افزود: «لذا بودجه کار تعاملی مجلس و دولت است و ما حتما باید کمک کنیم که این مساله به درستی اصلاح شود و وقت نیز گرفته نشود. در طول یک هفته من و کمیسیون تلفیق در خدمت دولت خواهیم بود و کمک خواهیم کرد بودجه‌ای به مجلس بیاید که جهت‌گیری داشته و تورم‌زا نبوده و قول‌های برنامه هفتم را نیز محقق کند.»

حاجی‌بابایی: دغدغه ما بازنشستگان مالیات و کسری است

حمیدرضا حاجی‌بابایی رئیس کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه در گفت‌وگو با خبرگزاری مجلس، درخصوص دلایل رد کلیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ در صحن مجلس، گفت: «مهم‌ترین ایرادات نمایندگان به کلیات بودجه سال ۱۴۰۳ مبتنی بر عدم تطابق بودجه با برنامه هفتم توسعه و مباحث مربوط به افزایش حقوق بازنشستگان و افزایش مالیات‌ها بود. به گفته حاجی‌بابایی، نمایندگان اعتقاد داشتند که ۱- میزان افزایش مالیات‌ها بالاست. ۲- نمایندگان به یک سری از منابع درآمدی بودجه به جهت عدم تحقق، ایراد گرفتند.» حاجی‌بابایی در ادامه می‌گوید نمایندگان و رئیس مجلس تاکید فراوانی بر متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان داشتند و ما قول شرف برای متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان گرفتیم، بودجه‌ای که همسان‌سازی و متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان در آن نباشد از در این مجلس بیرون نخواهد رفت. آقای منظور در این زمینه نامه‌ای مکتوب ارائه کرده است. حاجی‌بابایی گفت: «آقای منظور هم تاکید کردند به شورای نگهبان نامه زده و قبول می‌کنند و به درستی می‌دانم که اگر خدای ناکرده یک درصد امکان تحقق نداشته باشد، نمایندگان به جد پیگیری خواهند کرد. ما با کمک مرکز پژوهش‌ها و دیوان محاسبات موضوع دریافتی بازنشستگان و شاغلان را بررسی کرده‌ایم که براساس آن باید ۴۰ درصد ما به‌التفاوت در لایحه بودجه سال آینده بیاید تا خیال همه راحت شود و ان‌شاءالله مشکل بازنشستگان سال آینده حل خواهد شد.» رئیس کمیسیون تلفیق بودجه تاکید کرد: «در این زمینه با هیچ‌کس تعارف نخواهیم داشت و اقتدار مجلس را بار دیگر نشان خواهیم داد اما باید در نظر داشت منابع ما از چه چیزهایی تشکیل شده. یکی از منابع اصلی ما نفت بوده و در ۸ ماهه اول سال حدود ۲۰۰ همت عدم تحقق داریم. درآمد منابع نفتی، باید واقعی دیده شود.» وی گفت: «از سال ۱۳۹۲ تا به امروز یک هزار و ۶۳ همت اوراق به فروش رفته و برای سال آینده دولت مکلف است ۲۲۵ همت اوراقی را که قبلا فروخته شده، پرداخت کند. این نشان می‌دهد که بسیاری از مواردی که روی آن اصرار داریم امکان‌پذیر نیست.»

زنگنه: لایحه ۱۴۰۳ حداقل ۶ ایراد دارد

محسن زنگنه درخصوص رد کلیات بودجه ۱۴۰۳ می‌گوید: «یکی از موارد، درخصوص عدم تطابق کلیات لایحه با اهداف، مواد و تبصره‌های قانونی برنامه هفتم توسعه است که در برخی موارد نیز این عدم تطابق به تعارض و خلاف جهت احکام برنامه منجر شده بود. به‌عنوان مثال این تعارض درخصوص مولدسازی، کوچک کردن دولت و واگذاری سهام شرکت‌های دولتی رخ داده و متاسفانه در لایحه دولت دقیقا عکس این مسائل مطرح شده بود از این رو هم میزان مولدسازی نسبت به سال ۱۴۰۲ کاهش قابل توجهی داشت و هم واگذاری شرکت‌های دولتی نسبت به سال گذشته حدود ۳۵ درصد کاهش را نشان می‌داد.» زنگنه با اشاره به موضوع اوراق مالی در بودجه سال ۱۴۰۳، ادامه داد: «در موضوع اوراق مالی در برنامه هفتم، دولت را مکلف کرده بودیم که میزان بدهی‌های خود را نسبت به تولید ناخالص داخلی به ۴۰ درصد کاهش دهد که متاسفانه ما شاهد افزایش رقم انتشار اوراق در لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ بودیم.» زنگنه با اشاره به مسائل مربوط به نفت در لایحه بودجه، بیان کرد: «در موضوع نفت، شفاف‌سازی که یکی از اصلاحات ساختاری بودجه و همچنین سیاست‌های کلی در برنامه هفتم بود، متاسفانه در لایحه بودجه ۱۴۰۳ رعایت نشده بود.» وی در ادامه با بیان اینکه نرخ ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی هیچ مبنای حقوقی، حداقل در سالی که ما می‌خواهیم بودجه را مصوب کنیم، ندارد ادامه داد: «این موضوع باید براساس نرخ ETS و تصمیم مرکز مبادله باشد.» این نماینده مجلس شورای اسلامی با اشاره به مصارف لایحه بودجه سال ۱۴۰۳، گفت: «یکی از این مصارف بودجه مربوط به افزایش حقوق بازنشستگان است که براساس برآوردهایی که ما انجام دادیم حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان برای سال اول منابع نیاز دارد لذا این موضوع در لایحه دیده نشده و براساس قول شفاهی که رئیس سازمان برنامه و بودجه داده نهایتا به رقم ۵۰ هزار میلیارد تومان رسید. البته رئیس سازمان برنامه و بودجه این موضوع را مشروط به تحقق منابع عنوان کردند که مجلس نسبت به آن حساسیت نشان داد.» زنگنه با اشاره به مباحث مربوط به افزایش درآمد مالیاتی در بودجه سال ۱۴۰۳ و نگرانی‌های مجلس در این بخش، گفت: «این مجموعه نگرانی‌ها باعث شد که نمایندگان نهایتا به کلیات لایحه رأی منفی دهند با این حال نماینده دولت افزایش ۵۰ درصدی مالیات‌ها را بدون فشار بر مردم عنوان کرد اما افزایش یک درصدی مالیات بر ارزش افزوده منعکس شده در لایحه بودجه، قطعا اثرات تورمی داشته و می‌تواند موجب تورم انتظاری شود.» وی همچنین گفت: «در این لایحه بودجه هیچ برنامه‌ای برای تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی ارائه نشده است.»

امیرآبادی: با افزایش مالیات ارزش افزوده مخالفیم

ازجمله افرادی که روز گذشته به‌عنوان موافق لایحه بودجه صحبت کرد، احمد امیرآبادی فراهانی بود. وی گفت: «لایحه بودجه ۱۴۰۳ قطعا مثل لوایح سال‌های گذشته ایراداتی دارد اما آنچه بررسی کرده‌ام و نتیجه چهار جلسه‌ای که در کمیسیون تلفیق لایحه بودجه در خدمت نمایندگان دولت و وزرا بودیم، نشان می‌دهد که ایراداتش نسبت به لوایح قبل کمتر شده و این لایحه بهتر است.» نماینده مردم قم ادامه داد: «درخصوص افزایش مالیات، آنچه بررسی کرده‌ام نشان می‌دهد دوستان به دلیل اجرای دو قانون، پایه مالیاتی را افزایش داده‌اند و نرخ مالیات را در برخی موارد حتی کاهش داده‌اند به همین دلیل درآمد مالیاتی را بالا برده‌اند. یکی از این مصوبات مربوط به ماده ۱۵۹ قانون برنامه پنجم توسعه است که در آن شرکت‌های بزرگ به‌خصوص شرکت‌های دولتی از معافیت مالیاتی برخوردار بوده‌اند که این در برنامه هفتم توسعه حذف شد و حدود ۵۰ همت برای دولت درآمد مالیاتی خواهد داشت. همچنین قانون سامانه مودیان و پایانه فروشگاهی برای جلوگیری از فرار مالیاتی تصویب شد که درآمد خوبی به همراه خواهد داشت و در سال ۱۴۰۳ اجرا خواهد شد.»

مهم‌ترین موضوعی که امیرآبادی از زبان نمایندگان مجلس درخصوص مالیات می‌گوید، موضوع افزایش یک واحد درصدی مالیات ارزش افزوده است که دولت در لایحه ۱۴۰۳ در نظر گرفته است. در صورت موافقت نمایندگان مجلس مالیات ارزش افزوده کالا و خدمات از ۹ درصد به ۱۰ درصد افزایش می‌یافت اما آن‌طور که این عضو کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۳ می‌گوید، نمایندگان با افزایش یک درصد مالیات بر ارزش افزوده مخالفند. وی می‌گوید در کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۳ تمام تلاش‌مان را به کار خواهیم گرفت که در سال ۱۴۰۳ قیمت‌ها افزایش نداشته باشند. ما می‌خواهیم جلوی فرار مالیاتی را بگیریم و از افرادی مالیات گرفته شود که درآمدهای آنچنانی دارند. موضوع بعدی که امیرآبادی از آن به‌عنوان دلیل مخالفت با لایحه بودجه در مجلس ذکر می‌کند، مساله عدم همسان‌سازی حقوق بازنشستگان است. وی می‌گوید دولت با رئیس مجلس در برنامه هفتم توافق کرده بودند در سال اول ۴۰ درصد، سال دوم ۳۰ درصد و سال سوم نیز ۳۰ درصد اجرایی کنند.

رحیم زارع: دستمزدها و بازنشستگان مساله ماست

رحیم زارع، سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ در گفت‌وگو با خبرگزاری مجلس، با اشاره به دلایل مخالفت مجلس با کلیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ گفت: «برخی موارد بودجه سال آتی نظیر نرخ بالای مالیات‌ها مورد دغدغه نمایندگان مجلس بود.» وی تصریح کرد: «همچنین یکی از موضوعات مورد دغدغه نمایندگان، عدم منابع کافی برای افزایش حقوق بازنشستگان در لایحه بودجه بود؛ چراکه مجلس این موضوع را در برنامه هفتم توسعه مدنظر قرار داده بود.» زارع بیان کرد: «بسیاری از نمایندگان در زمینه منابع هدفمندی یارانه‌ها اعم از یارانه دارو، نقدی و گندم دغدغه داشتند. همچنین بحث سرمایه‌گذاری‌ها در بودجه ابهاماتی در لایحه داشت و آنچه در لایحه پیش‌بینی شده بود، مورد قبول همکاران نبود.» وی با بیان اینکه نمایندگان به‌دنبال شفافیت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ بودند، گفت: «رشد محدود حقوق و دستمزد برای کارمندان از جمله دغدغه‌های نمایندگان مجلس شورای اسلامی بود. امیدواریم براساس همکاری یک‌هفته‌ای که بین دولت و مجلس صورت می‌گیرد، اصلاحات لایحه بودجه انجام شده و بودجه با فروض شفاف‌تری به مجلس ارائه شود.»

ایزدپناه: دغدغه ما همسان‌سازی حقوق بازنشستگان بود

عبدالله ایزدپناه، نماینده مردم ایذه و باغملک در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرگزاری مجلس، درخصوص رد کلیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ در صحن علنی مجلس شورای اسلامی، گفت: «از ابتدای صبح کمیسیون تلفیق لایحه بودجه و دولت گزارش خود را ارائه و مخالفان و موافقان نیز نظرات خود را درخصوص نقاط قوت و ضعف لایحه بودجه سال آینده مطرح کردند. این لایحه دارای نقاط قوت خوب و نقاط ضعفی است، اما آنچه برای نمایندگان مردم مهم بود و به‌شدت آن را پیگیری می‌کردند، موضوع بازنشستگان بود. مساله همسان‌سازی بازنشستگان در لایحه برنامه هفتم توسعه آورده نشده بود و با مذاکراتی که مجلس و کمیسیون تلفیق با دولت داشتند به توافق رسیده بودند تا طی سه سال اول برنامه هفتم توسعه مشکل بازنشستگان را برطرف و حقوق آنها به ۹۰ درصد حقوق پرداختی به شاغلان برسد.» این نماینده مردم افزود: «گزارش‌ها حاکی از این است که دولت طی نامه‌ای به شورای نگهبان موضوع همسان‌سازی حقوق بازنشستگان را مغایر با اصل ۷۵ قانون اساسی دانسته، این موضوع موجب نگرانی نمایندگان شده زیرا موضوع بسیار مهمی است و این قشر شریف و عزیز ذخیره انقلاب هستند.» ایزدپناه گفت: «علی‌رغم اینکه رئیس سازمان برنامه و بودجه کتبا اعلام کرده ۵۰ هزار میلیارد تومان در بودجه سال ۱۴۰۳ به همسان‌سازی حقوق بازنشستگان اختصاص داده می‌شود، نمایندگان قانع نشدند. شاید عمده مخالفت مجلس با کلیات بودجه این بوده که باید تکلیف بازنشستگان و همسان‌سازی حقوق‌ها دقیق روشن شود، به همین دلیل و دلایل دیگری نمایندگان با کلیات بودجه مخالفت کرده و این لایحه به دولت بازگردانده شد.»

صباغیان: افزایش ۱۸ درصدی حقوق‌ها بی‌عدالتی است

محمدرضا صباغیان، نماینده مهریز و بافق و بهاباد و خاتم و ابرکوه در نطق میان دستور نشست علنی دیروز در مخالفت با کلیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور گفت: «اگرچه لایحه بودجه یک سری ویژگی‌های مثبت مانند انطباق با سیاست‌های کلی نظام و عدالت‌محوری دارد، اما احساس می‌شود دولت به جای پرداختن به مشکلات اساسی که نیاز به جراحی است به اصلاح شاخ و برگ‌ها پرداخته است.»

وی ادامه داد: «۱- در تبصره یک این لایحه به فروش اوراق اشاره شده که ۳۵ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشته است، در حالی که انتشار اوراق یعنی کشیدن چک و آینده‌فروشی اما دولت معتقد بود باید این سیاست متوقف شود. ۲- همچنین در تبصره ۳ اختیارات ویژه‌ای به سازمان برنامه و بودجه برای جابه‌جایی اعتبارات داده شده که این مساله در آینده امضاهای طلایی را به دنبال خواهد داشت.»

وی افزود: «۳- اگرچه ما موافق افزایش پایه‌های درآمدی کشور از طریق مالیات هستیم اما از طریق افرادی که فرارهای مالیاتی دارند؛ بنابراین مسئولان باید توضیح دهند چند درصد از این افزایش مالیات به فرارهای مالیاتی اختصاص یافته و چند درصد آن از حقوق بگیران اخذ خواهد شد؟»

صباغیان در پایان گفت: «۴- همسان‌سازی حقوق‌ها به ویژه حقوق بازنشستگان مطالبه اصلی مردم است بنابراین نمی‌توان از این همسان‌سازی گذشت ضمن آنکه افزایش ۱۸ درصدی حقوق‌ها با وجود تورم ۵۰ درصدی بی‌عدالتی محض است.»

موسوی لارگانی: کسری داریم اما حقوق‌ها را افزایش دهید

سیدناصر موسوی لارگانی در نشست علنی دیروز مجلس و در مخالفت با کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۳ گفت: «این بودجه از جهات مختلف دارای ایرادات اساسی است که نمی‌توان آن را در مجلس اصلاح کرد و اگر تغییر در آن ایجاد شود باعث دعوامیان دو قوه خواهد شد و دولت مسئولیت اجرای آن را نخواهد پذیرفت، بهتر است که لایحه بودجه برای بازبینی به دولت عودت داده شود.»

وی ادامه داد: «۱- درآمدهای غیرواقعی در مقابل هزینه‌های واقعی باعث شده است که فشار سنگینی بر مردم وارد شود، افزایش ۵۰ درصدی مالیات و افزایش کمتر از ۲۰ درصد حقوق با توجه به تورم ۴۰ درصدی باعث خواهد شد که نارضایتی در مردم ایجاد شود.»

وی افزود: «۲- متاسفانه در بودجه سال آینده از احکام برنامه هفتم در خصوص همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و حقوق‌بگیران استفاده نشده است، همچنین در بودجه سال آینده بنگاه‌های تولیدی توان کار نداشته و از طرفی قدرت خرید مردم کاهش یافته و نیروی کار به خارج از کشور می‌رود.»

موسوی لارگانی گفت: «همچنین افزایش مالیات‌ها پیامدهایی برای تولید ایجاد خواهد کرد، از طرفی بودجه به آفت مزمن و بیماری ناترازی و کسری مواجه است، به طور قطع مالیات‌ها تحقق نخواهد یافت و قیمت نفت پیش‌بینی شده نیز محقق نخواهد شد. درخصوص بحث دلار نیز با توجه به تفاوت قیمتی که در بازار وجود دارد، ایجاد فساد خواهد کرد و همچنین درخصوص رتبه‌بندی معلمان و پاداش پایان خدمت آنها منبع کافی دیده نشده است.»

وی افزود: «همچنین در خصوص ارزش افزوده که در برنامه هفتم رأی نیاورده مجدد دولت آن را در لایحه بودجه آورده است و نیز در خصوص تبصره ۱۸ بحث اشتغال در مناطق روستایی و توجه به مسائل دانش‌بنیان و بودجه استانی مطرح است با کسری بودجه مواجه هستیم، همچنین در بحث هدفمندی یارانه‌ها نسبت به سال قبل رشد ۱۰ درصدی مطرح شده است که با توجه به منابع و مصارف آن تحقق نخواهد یافت.»

ارکانی: لایحه ۱۴۰۳ به مردم فشار اقتصادی تحمیل می‌کرد

احسان ارکانی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در گفت‌وگو با خبرگزاری مجلس با اشاره به رد کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۳ در صحن علنی مجلس گفت: «در جریان بررسی این چند روز مشخص شد که تصویب لایحه بودجه ۱۴۰۳ فشار اقتصادی و معیشتی به مردم را افزایش می‌دهد و لذا نمایندگان ملت نمی‌پذیرفتند، چنین لایحه‌ای که موجب تحمیل فشار به مردم می‌شود، تصویب شود.» وی گفت: «یکی از این شاخص‌ها افزایش ۴۹ درصدی منابع درآمدی مالیاتی بود، اگرچه ما همواره پیگیر افزایش سهم مالیاتی در درآمدهای دولت بودیم اما اینکه یکباره و ناگهانی در سالی که تولیدکنندگان، اصناف و مردم دچار فشار اقتصادی هستند، ۴۹ درصد سهم مالیات‌ها افزایش پیدا کند، اصلا قابل قبول نیست.»

وی اظهار کرد: «همچنین حقوق شاغلان و کارمندان با توجه به تورم ۴۹ درصدی که دو هفته قبل توسط دولت اعلام شد، ۱۸ درصد افزایش حقوق در سال آتی پیش‌بینی شده که تفاوت بسیار زیادی است و بنده پیشنهادم افزایش حقوق ۳۰ درصدی بود که متاسفانه سازمان برنامه و بودجه نپذیرفت.» عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس عنوان کرد: «درخصوص همسان‌سازی حقوق بازنشستگان اگرچه رئیس سازمان برنامه و بودجه در دقیقه ۹۰ که در حال رای‌گیری کلیات بودیم، دست خطی را نوشته و تحویل دادند که «من تعهد می‌دهم» اما طبیعتا این تعهد باید در لایحه به‌عنوان تعهد دولت دیده می‌شد که متاسفانه نبود و ما نمایندگان مجلس نمی‌توانستیم از حقوق مردم، بازنشستگان، کارمندان، شاغلان، کارگران، اصناف و تولیدکنندگان بگذریم و به لایحه‌ای رای دهیم که جز فشار اقتصادی و معیشتی به مردم، چیز دیگری به همراه نداشت.» ارکانی در پایان گفت: «از این رو در رای‌گیری امروز (سه‌شنبه) تنها ۳۸ درصد نمایندگان رای موافق دادند و ۶۲ درصد وکلای ملت با این لایحه دولت مخالفت کردند که نشان‌دهنده این است که لایحه فعلی نتوانست حتی نیمی از نمایندگان را هم قانع کند.»

شمس‌الدین حسینی: اعداد و ارقام بودجه ۱۴۰۳ منطقی بود

ازجمله موافقان لایحه بودجه ۱۴۰۳ سیدشمس‌الدین حسینی بود. وی در نشست علنی دیروز مجلس در موافقت با کلیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور، گفت: «لایحه بودجه ۱۴۰۳ برای اولین بار بر اساس ماده ۱۸۲ آیین‌نامه داخلی مجلس تدوین شده و این نخستین بار است که ما لایحه را دو مرحله‌ای برگزار می‌کنیم.» حسینی ادامه داد: «در تمام نقدها آمده بود که دولت درآمدهای بودجه را افزایش داده و شیب واگذاری دارایی‌های خود را کم کرده است. این مساله در جهت اصلاح ساختار بودجه بوده است.» این نماینده مردم در مجلس یازدهم با طرح این سوال که برخی انتظار دارند درآمدهای نفتی خود را افزایش دهند، گفت: «تلاش دولت در حوزه درآمدهای مالیاتی نیز این است که از طریق افزایش پوشش مالیاتی درآمد خود را افزایش دهد؛ فقط یک مورد افزایش یک درصدی مالیات بر ارزش افزوده است که این مساله در رسیدگی جزئیات قابل اصلاح است.» وی با اشاره به اظهارات نمایندگان در خصوص بخش بازنشستگان، تاکید کرد: «این موضوع در کمیسیون تلفیق تصویب شد که باید در حوزه بازنشستگان به گونه‌ای اصلاحات صورت گیرد که ۵۰ همت به حکم مورد نظر اضافه شود و مصوبه کمیسیون تلفیق نیز در همین راستاست.» حسینی یادآور شد: «فروض بودجه نیز مناسب است و این ابتکار مجلس بوده که به این ترتیب فروض را از دولت خواسته است.» وی در پایان از نمایندگان مجلس خواست به کلیات رأی مثبت دهند تا وقت و زمان از دست نرود و بر مصوبات کمیسیون تلفیق پافشاری کنند.

بابائی‌کارنامی: کاهش کسری در لایحه بودجه ۱۴۰۳ پیگیری شده

علی بابائی‌کارنامی در نشست علنی دیروز مجلس در موافقت با کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۳ گفت: «بودجه ۱۴۰۳ اولین بودجه‌ای است که براساس برنامه هفتم تدوین می‌شود. ما توقع نداریم که تمامی برنامه‌های پنج‌ساله طی یک سال اجرایی شود، بلکه در این یک سال باید زیرساخت‌های موردنیاز فراهم شود که رویکرد دولت در این بودجه نشان از حرکت دولت به این سمت دارد.» بابائی‌کارنامی با بیان اینکه کاهش کسری تراز عملیاتی در لایحه بودجه پیگیری شده است، افزود: «توسعه حمل‌ونقل و افزایش شفافیت بودجه یکی از موضوعاتی است که در این لایحه مورد توجه قرار گرفته است.»

نمایندگان مجلس چه می‌گویند؟

۱ مرور اظهارات نمایندگان مجلس نشان می‌دهد دغدغه اغلب آنها مساله افزایش حقوق و دستمزد و به‌ویژه مساله همسان‌سازی حقوق بازنشستگان بوده است. این موضوع در ظاهر دغدغه درستی است؛ چراکه افزایش ۱۸ تا ۲۰ درصدی حقوق و دستمزد کارمندان دولت و بازنشستگان با وجود تورم ۴۰ درصدی، معیشت مردم را دچار چالش می‌کند و منجر به کاهش رفاه افراد و جاماندن از تورم می‌شود. اما موضوع مهم اینکه مجلس زمانی می‌تواند دولت را مجبور یا راضی به پذیرش افزایش حقوق و دستمزد کارمندان و اجرای کامل همسان‌سازی حقوق و دستمزد بازنشستگان کند که در سمت منابع، منابع با کیفیت و پایدار و قابل تحققی را به دولت و سازمان برنامه و بودجه معرفی کرده که منجر به تشدید کسری بودجه و درنهایت دامن زدن به تورم نشود. به‌عبارتی مجلسی که دغدغه معیشت مردم را دارد، نباید با ایجاد منابع موهوم، دولت را مجبور به جبران این مصارف از محل چاپ پول یا تشدید فروش اوراق و انباشت بدهی کند.

۲ یکی از موضوعاتی که نمایندگان مجلس مطرح کرده‌اند، این است که چرا دولت منابع حاصل از واگذاری شرکت‌های دولتی و منابع حاصل از مولدسازی را به ترتیب ۳۵ و ۶۰ درصد کاهش داده است. براساس ادعای آنان، این موضوع در تعارض با کوچک کردن دولت و واگذاری سهام شرکت‌های دولتی است. با توجه به تجربه سال جاری که دولت از ۱۰۰ همت منابع مولدسازی در هشت ماهه توانسته فقط ۴.۴ همت از آن را محقق کند، این اعتراض نمایندگان مجلس وارد نیست و اتفاقا این کاهش نشان از واقع‌گرایی دولت و کاهش منابع موهوم در بودجه است.

۳ نمایندگان در حالی از فروش اوراق به آینده‌فروشی و یک خطر جدی و انباشت بدهی یاد می‌کنند اما پروواضح است درخواست آنان برای افزایش حقوق و دستمزد و همسان‌سازی حتی اگر با دغدغه انتخابات اسفند ۱۴۰۲ هم نباشد (جلب رضایت بازنشستگان و کارمندان)، عملا با توجه به محدودیت‌های منابع، دولت را مجبور به تشدید کسری بودجه و درنهایت جبران آن از محل فروش اوراق و امثال آن خواهند کرد. به عبارتی تجربه مجلس ادوار نشان می‌دهد در اغلب اوقات نمایندگان مجلس صرفا سمت مصارف بودجه (خرج) را بهتر دیده و از منابع (دخل) چیزی نمی‌گویند و درنهایت دولت می‌ماند با انبوه تعهدات بودجه‌ای و فرابودجه‌ای که منابع آن موهوم است.

۴ براساس گزارش‌های رسمی (ازجمله گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس) منابع پیش‌بینی شده از محل صادرات نفت خام، گاز و فرآورده‌های نفتی علی‌رغم واقع‌بینانه‌تر شدن نسبت به قانون سال جاری، اما تحقق تمامی منابع آن با دشواری‌هایی همراه خواهد بود. پیش‌بینی می‌شود درصورت تداوم روند فعلی کالاهای مشمول ارز ترجیحی و عدم اصلاح تدریجی این نرخ، به‌دلیل کم برآوردی منابع مورد نیاز برای واردات کالاهای اساسی و دارو (و افزایش تقاضا برای ارز ترجیحی) درآمد ریالی محقق شده از این محل دچار چالش شود. همچنین در گزارش مرکز پژوهش‌ها آمده در لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ مصارف هدفمندی یارانه‌ها با کم برآوردی همراه بوده و مقدار این کسری حدود ۲۷۰ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. بازوی پژوهشی مجلس مدعی است در سال ۱۴۰۳ مجموع تعهدات دولت به سازمان تامین اجتماعی نزدیک به ۱۵۰ هزار میلیارد تومان باشد. درنظر نگرفتن چنین مبلغ قابل توجهی در سقف لایحه بودجه و ایجاد بدهی غیرسیال از این محل، مغایر با اصول اصلاح ساختار بودجه است. به‌عبارتی نمایندگان مجلس باید با درنظر گرفتن این واقعیت‌ها و اینکه در بخش مالیات‌ها نیز دست دولت بسته بوده، درخواست افزایش مصارف را مطرح کنند.

۵ طی سال‌های اخیر نمایندگان مجلس تاکید داشته‌اند که دولت باید ۴۰ درصد از درآمدهای نفتی را به صندوق توسعه ملی اختصاص دهد. رساندن سهم صندوق توسعه ملی گرچه تکلیف قانونی است، اما به نظر می‌رسد نمایندگان مجلس نمی‌توانند همه «خوب‌ها» (عمل به تکالیف قانونی) را درکنار «ایجاد رضایت اجتماعی» (از افزایش حقوق‌ها و دستمزدها تا...) با هم از دولت مطالبه کنند.

۶ موضوعی که نمایندگان نگفتند مساله بودجه عمرانی است. در سال آینده بودجه عمرانی افزایشی نخواهد یافت. با توجه به اینکه بودجه عمرانی محل ورود دولت به بخش سرمایه‌گذاری و تشکیل سرمایه است و همچنین ورود دولت موجب تحریک سرمایه‌گذاری بخش خصوصی نیز می‌شود، این موضوع نشان می‌دهد نمایندگان مجلس توجه کمتری به تکلیف تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی داشته‌اند. البته ناگفته نماند که اغلب نمایندگان مجلس در زمان بررسی بودجه مجبور خواهند شد برای جلب رضایت عمومی در حوزه انتخابیه درخواست افزایش بودجه عمومی را به دولت ارائه داده و مطالبه کنند.

۷ یکی از موضوعات مغفول در اظهارات دیروز نمایندگان مجلس، موضوع شفافیت و درخواست واقعی شدن ارقام فرابودجه و آمدن آن به سقف بودجه است. اضافه شدن ارقام فرابودجه باعث واقعی شدن کسری بودجه، مشخص شدن ذی‌نفعان پنهان در بودجه و شاید هم کاهش کسری پنهان بودجه خواهد شد.

مدیرمسئول:
محمد امین ایمانجانی
قائم‌مقام مدیرمسئول:
مسعود فروغی
سردبیر:
محمد زعیم‌زاده
تلفن وفکس:
۶۲۹۹۹۴۹۵ (۰۲۱)
کدپستی:
۱۱۳۵۶۳۳۸۱۶
چاپ:
چاپخانه دانشگاه آزاد اسلامی
نشانی:
خیابان حافظ، پایین‌تر از جمهوری
روبه‌روی ساختمان بورس
ساختمان فرهیختگان، طبقه سوم

جوابیه فروشگاه زنجیره‌ای افق کوروش به «فرهیختگان» تعداد شعب فروشگاه ما کم نشده است

پیرو خبر درج‌شده با تیتر «تعطیلی ۲۰ درصد شعبه‌های فروشگاه‌های زنجیره‌ای تهران» در مورخ یکشنبه ۱۹ آذر ۱۴۰۲ به اطلاع می‌رساند تعداد فروشگاه‌های زنجیره‌ای کشور حدود ۹۵۰۰ شعبه بوده و آمار ۳۲۰۰ شعبه، صرفا مربوط به تعداد شعب فروشگاه‌های زنجیره‌ای افق کوروش است. همچنین در بخش دیگری از این خبر تعداد شعب افق کوروش در شهر تهران در سال ۱۴۰۱، ۲۸۲ شعبه ذکر شده، درحالی‌که تعداد دقیق شعب افق کوروش شهر تهران در این سال ۳۳۵ شعبه بوده است.

پاسخ «فرهیختگان»: داده‌های گزارش روزنامه «فرهیختگان» براساس آمارنامه رسمی سال ۱۴۰۱ شهرداری تهران تهیه شده است. در آمارنامه مذکور نیز منبع داده‌ها، اتحادیه کشوری فروشگاه‌های زنجیره‌ای ذکر شده است.